

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: Βαθμός: [] %
ΗΜ/ΝΙΑ: Κυριακή, 9 / 4 / 2023 ΤΜΗΜΑ: [] ☺

Α' Ομάδα

A.1. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως **σωστές** ή **λανθασμένες** ανάλογα με το περιεχόμενό τους: ([] /10 μονάδες)

α) Όταν ο Δημήτριος Υψηλάντης έφτασε στην Αίγινα, οι Πελοποννήσιοι είχαν ήδη ορίσει από μόνοι τους κυβερνητικά όργανα τοπικής εμβέλειας.

β) Στη Στερεά Ελλάδα επί Τουρκοκρατίας φορείς της πατρωνίας ήταν οικογένειες προκρίτων.

γ) Γενικότερα το αγγλικό κόμμα υποστήριζε την ανάγκη μετριοπαθούς πολιτικής τόσο ως προς τους στόχους όσο και ως προς τα μέσα.

δ) Το 1844 ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος διατύπωσε με σαφήνεια στην Εθνοσυνέλευση τη Μεγάλη Ιδέα.

ε) Όσο οι Έλληνες ήταν υπόδουλοι, σε γενικές γραμμές τηρούσαν κοινή στάση απέναντι στον κατακτητή.

A.2. Να καταγράψετε: ([] /15 μονάδες)

α) το περιεχόμενο του όρου «Πανελλήνιον» .

β) το περιεχόμενο του όρου «Ευημερία».

γ) το περιεχόμενο του όρου «Πελατειακά δίκτυα».

B.1. Να παρουσιάσετε τις **επιπτώσεις** της οικονομικής κρίσης του 1929-32 στην **πολιτική ζωή** της Ελλάδας, σε συνδυασμό με τις γενικότερες διεθνείς εξελίξεις. ([] /12 μονάδες)

B.2. Να εξηγήσετε τους **λόγους** για τους οποίους οι ηγέτες και οι οπαδοί του **αγγλικού** κόμματος θεωρούσαν ότι το ελληνικό κράτος θα μπορούσε να ιδρυθεί και να έχει ασφαλή σύνορα μόνο με την υποστήριξη της Αγγλίας. ([] /13 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Λαμβάνοντας υπόψη το κείμενο του βιβλίου σας και το περιεχόμενο των παρακάτω πηγών να παρουσιάσετε τις **αιτίες** σύγκρουσης Υψηλάντη-προκρίτων μετά την κάθοδο του πρώτου στην επαναστατημένη Πελοπόννησο και στη συνέχεια να αναφερθείτε στον **χαρακτήρα** του Συντάγματος της **Επιδαύρου(1822)** και την λύση που έδωσε στο πρόβλημα της ηγεσίας του Αγώνα. (___ /25 μονάδες)

ΠΗΓΗ 1

[Αποσπάσματα από επιστολή του Αλέξ. Μαυροκορδάτου προς τον Δημ. Υψηλάντη (27 Οκτωβρίου 1821). Στην επιστολή αυτή ο Μαυροκορδάτος στρέφεται με πάθος εναντίον του Αλεξ. Υψηλάντη, αλλά κατηγορεί και τον Δημήτριο (Υψηλάντη) απερίφραστα]:

«Ν' αφήσωμεν τα ονόματα αρχηγών και πληρεξουσίων και επιτρόπων· να οργανώσωμεν την διοίκησιν από τους ιδίους εντοπίους, των οποίων να γένωμεν ημείς οδηγοί, καθ' όσον δυνάμεθα· να την συγκεντρώσωμεν εις ολίγας χείρας. Ν' αφήσωμεν όλα τα ξένα και να εναγκαλισθώμεν όλα τα εθνικά σχήματα· να αφήσωμεν ό,τι μας κάμνει υπόπτους εις τας ευρωπαϊκάς δυνάμεις, ως μετέχοντας των Ιακωβινικών φρονημάτων· να παραστήσωμεν εις την Ευρώπην τα δίκαιά μας όχι με παχείας λέξεις, αλλά με λακωνισμόν άξιον των προγόνων μας και με μετριοφροσύνη».

Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΒ'

ΠΗΓΗ 2

Το Σύνταγμα της Επιδαύρου έθεσε τας βάσεις της οργανώσεως της νέας, εθνικής, εξουσίας ως εξής: α') Η «Διοίξεις» σύγκειται εκ δύο σωμάτων, βουλευτικού και εκτελεστικού, τα δύο δε αυτά σώματα «ισοσταθμίζονται με την αμοιβαίαν συνδρομήν των εις την κατασκευήν των νόμων, διότι ούτε αι του βουλευτικού αποφάσεις έχουσι κύρος νόμου άνευ της επικυρώσεως του εκτελεστικού σώματος, ούτε τα σχέδια νόμων όσα προβάλλονται παρά του εκτελεστικού εις το βουλευτικόν έχουσι κύρος αν δεν εγκριθώσιν από το 178 βουλευτικόν σώμα». Ιδρύθη τουτέστιν αντιπροσωπευτικόν σύστημα, συγκείμενον εκ μιας βουλής, και αφ' ετέρου πολυπρόσωπος ανωτάτη Αρχή της εκτελεστικής εξουσίας, εις τα δύο δε αυτά όργανα εν συμπράξει ανετέθη η νομοθετική εξουσία. Ειδικώτερον εις την εκτελεστικήν εξουσίαν εχορηγήθη δικαίωμα κυρώσεως των νόμων –απόλυτον veto- χωρίς ν' αναγνωρισθή εις αυτήν δικαίωμα διαλύσεως της Βουλής. β') Το δικαστικόν «είναι ανεξάρτητον από τας άλλας δύο δυνάμεις, του εκτελεστικού και του βουλευτικού».

Α. Σβώλου, Τα Ελληνικά Συντάγματα, σ. 63

Δ.1. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να παρουσιάσετε:

α. τη συμβολή της Τράπεζας της Ελλάδος στη βελτίωση της ελληνικής δημόσιας οικονομίας (1928-1932) και (μονάδες 12)

β. τις προσπάθειες της Ελληνικής Κυβέρνησης στην αντιμετώπιση της κρίσης του 1929 τόσο στις **εσωτερικές** όσο και στις **εξωτερικές** οικονομικές συναλλαγές. (μονάδες 13)

μονάδες)

(_____ /25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Στις 14 Μαΐου 1928 άρχισε τη λειτουργία της η Τράπεζα της Ελλάδος, η νέα κεντρική τράπεζα της χώρας, και συνάμα ξεκίνησε η εφαρμογή στην Ελλάδα του κανόνα χρυσού συναλλάγματος, με βάση

τον οποίο η δραχμή συνδεόταν με την αγγλική λίρα, δηλαδή με ένα νόμισμα χρυσής βάσης. Με διαφορετικά λόγια, οι κάτοχοι δραχμών μπορούσαν να πάνε στην Τράπεζα της Ελλάδος και να μετατρέψουν –με κάποιους περιορισμούς– τις δραχμές τους σε λίρες. Η υιοθέτηση αυτού του συστήματος εξάρτούσε άμεσα τη νομισματική κυκλοφορία και γενικότερα την προσφορά χρήματος από τις διακυμάνσεις των εξωτερικών συναλλαγών της χώρας.

Κ. Κωστής, Ο πλούτος της Ελλάδας, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2018, σ. 250.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Από τα τέλη Σεπτεμβρίου του 1931 ως τον Απρίλιο του 1932 κυβέρνηση και Τράπεζα της Ελλάδος προσπαθούσαν να αποτρέψουν το αναπόφευκτο, δηλαδή την επίσημη εγκατάλειψη της ελεύθερης μετατρεψιμότητας της δραχμής στο πλαίσιο του κανόνα χρυσού συναλλάγματος και τη συνεπακόλουθη υποτίμηση της δραχμής, η οποία θα καθιστούσε αδύνατη την εξυπηρέτηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους. Στην πράξη η απομάκρυνση από την ελεύθερη μετατρεψιμότητα της δραχμής σε ξένο συνάλλαγμα άρχισε από τα τέλη Σεπτεμβρίου με τους διαδοχικούς περιορισμούς που επιβλήθηκαν. Η εφαρμογή τους είχε ως θύμα τον πρώτο διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, τον Αλέξανδρο Διομήδη, που αντικαταστάθηκε επειδή θεωρήθηκε ότι χαρίσθηκε σε μεγάλους βιομηχάνους, επιτρέποντάς τους την εξαγωγή κεφαλαίων τις παραμονές της επιβολής των συναλλαγματικών περιορισμών. Η κυβέρνηση δίσταζε, όμως, να προχωρήσει στο ξεκαθάρισμα του τοπίου προχωρώντας στην επίσημη άρση της μετατρεψιμότητας. Η αντίστασή της πήγαζε εν μέρει από τις αγκυλώσεις της κυρίαρχης οικονομικής σκέψης στην Ελλάδα.

Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα: Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940, εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 327.

